१५५

शिरिम्बिठो भारद्वाजः। अलक्ष्मीघ्नम्, २-३ ब्रह्मणस्पतिः, ५ विश्वे देवाः। अनुष्टुप्

अरायि काणे विकटे गिरिं गच्छ सदान्वे। शिरिम्बिठस्य सत्वभिस्तेभिष्ट्वा चातयामसि॥ १०.१५५.०१

अरायि- अदायिनि। काणे- कुत्सितशब्दकारिणि। विकटे- विकृतेदुर्भिक्षाधिदेवते। सदान्वे- सदाक्रोशकारिणि। गिरिम्- पर्वतम्। दूरमिति भावः। गच्छ- याहि। शिरिम्बिठस्य- मेघस्य। शीर्यते अन्तरिक्षे इति शिरिम्बटः। सत्वभिः- सत्त्वैरुदकैर्मूलधाराशक्तिभिः। तेभिः- तैः। त्वा- त्वाम्। चातयामसि- नाशयामः ॥१॥

चत्तो इतश्चत्तामुतः सर्वा भ्रूणान्यारुषी। अराय्यं ब्रह्मणस्पते तीक्ष्णशृण्गोदृषन्निहि॥ १०.१५५.०२

सर्वा- सर्वाणि। भ्रूणानि- बीजानि। आरुषी- दहन्ती दुर्भिक्षाधिदेवता। चत्तो- हिंसिता। इतश्चामुतो गच्छतु। ब्रह्मणस्पते- मेधाधिदेवते। तीक्ष्णशृङ्ग। अराय्यम्- अदातारम्। उदृषन्- उद्गमयन्। इहि- गच्छ ॥२॥

अदो यद्दारु प्लवते सिन्धोः पारे अपूरुषम्। तदा रभस्व दुर्हणो तेन गच्छ परस्तरम्॥ १०.१५५.०३

अदो- तत्र। यत्- यः। दारु- दारूपलक्षितभौमभोगः। अपूरुषम्- अनात्मविषयः। सिन्धोः पारे- संसारसमुद्रे। प्लवते। तत्- तम्। आ रभस्व- गृह्णीष्व। दुर्हणः- दुःखेन हननीय दुर्भिक्ष। तेन त्वत्कारणेन सह। परस्तरम्- दूरम्। गच्छ- याहि ॥३॥

यद्ध प्राचीरजगन्तोरो मण्डूरधाणिकीः। हता इन्द्रस्य शत्रवः सर्वे बुद्बुदयाशवः॥ १०.१५५.०४

यत्- यदा। ह। प्राचीः- प्रकर्षेण गच्छन्त्यः। उरः- हिंसिकाः। मण्डूरधारिणीकीः- मण्डूकवच्छब्दं कुर्वत्यः दुर्भिक्षाधिदेवताः। अजगन्त- अपगच्छन्ति तदा। सर्वे। बुद्बुदयाशवः- बुद्बुदवद्यान्तः। इन्द्रस्य- ईशनाधिदैवतस्य। शत्रवः- रिपवः। हताः- नाशिता भवन्ति ॥४॥

परीमे गामनेषत पर्यग्निमहृषत। देवेष्वक्रत श्रवः क इमाँ आ दधर्षति॥ १०.१५५.०५

इमे- एते देवाः। गाम्- धेनुं चिद्रश्मिम्। परि अनेषत- आहृतवन्तः। अग्निम्- पावकं सर्वभूतहितक्रतुम्। परि अहृषत- सर्वतः स्थापितवन्त इति भावः। देवेषु- द्योतनशक्तिषु। श्रवः- श्रुतिम्। अक्रत- अकुर्वन्। कः। इमान्- एतान्। आ दधर्षति- धर्षयितुं शक्नोति ॥५॥